

Avloppet ingen papperskorg

Allt som spolas ned i avloppet hamnar i något av våra reningsverk där det behandlas och renas i flera omfattande steg. När fel saker spolas ned i toaletten störs processen i reningsverket och hindrar oss från att återföra näring till kretsloppet.

Toaletten är till för kiss, bajs och toalettpapper. Ingenting annat. I en skräphink bredvid kastar du bindor, trosskydd, tamponger, kondomer, bomullstopps, tandtråd, våtservetter, tvättlappar och pappershanddukar. Överblivna läkemedel lämnas till närmaste apotek och allt som är farligt avfall ska lämnas till en återvinningscentral.

Vad händer sen?

Det farliga avfallet som kommer till våra återvinningscentraler sorteras noggrant. Därefter skickas det vidare till olika anläggningar runt om i Sverige där det återvinns, destrueras eller deponeras.

Strävan är såklart att återvinna så mycket som möjligt. Av det som inte kan återvinnas går det mesta till förbränning med mycket effektiva reningsfilter. Det som fastnar i filtren går tillsammans med farliga ämnen som inte kan förbrännas till säker slutförvaring under jord. Så du kan vara säker på att ditt farliga avfall behandlas med största möjliga miljöhänsyn.

Städa miljövänligt

Många rengöringsprodukter är skadliga för miljön och gör dessutom inte alltid jobbet bättre än mer miljövänliga produkter som exempelvis såpa, citronsyra, ättika och bikarbonat. En enkel grundregel är att alltid använda så lite kemikalier som möjligt och vara noga med att inte överdosera. På vår webbplats miva.se har vi samlat en massa bra tips på hur du rengör och tar bort fläckar mer miljövänligt.

Frågor?

Fråga gärna vår personal på återvinningscentralen om du har funderingar kring ditt farliga avfall. Det finns även mycket att läsa på vår webbplats miva.se.

Miljö och Vatten i Örnsköldsvik AB, Ägarehuset, 2015

Bra blir bättre!

Svenskarna är bäst i världen på batteriåtervinning och återvinner 64 % av alla batterier!

Men vi kan bli bättre på att återvinna och minska mängden farligt avfall. Här berättar vi hur!

RÅD OCH REGLER Farligt avfall

Kundservice: 0660-330 400, info@miva.se
Öppettider: måndag–fredag 9.00–15.00, lunch 11.30–12.30
Felanmälan: 0660-330 330
Växel: 0660-330 300
Webbplats: www.miva.se
Besöksadress: Sjögatan 4A, Örnsköldsvik

En del av ÖRNSKÖLDSVIKS KOMMUNKONCERN

miva

www.miva.se

miva

Du har mycket farligt avfall där hemma

Så gott som alla har någon typ av farligt avfall hemma. Det kan vara allt från självklart skadliga ämnen som bekämpningsmedel och lösningsmedel, till sådant som verkar mer harmlöst som exempelvis nagellack eller ett strykjärn. Generellt är farligt avfall sådant som kan ge allvarliga och bestående skador på miljön och människan. Var uppmärksam på farsymbolerna, som är en bra vägledning för vad som är farligt avfall. På bilden till höger ser du ett exempel på en sådan symbol och på vår webbplats miva.se hittar du alla övriga.

Det viktigaste du som privatperson kan göra för miljön är att se till att inget av ditt farliga avfall hamnar bland de vanliga soporna eller i avloppet. Där kan det göra stor skada även i små mängder.

Exempel på farligt avfall

Här är några exempel på farligt avfall som ska lämnas till Må återvinningscentral eller dess mobila variant:

- **Asbest**
- **Batterier** (småbatterier kan även lämnas i batteribox som finns vid butiker och återvinningsstationer)
- **Bekämpningsmedel**, t ex insektsspray, träskyddsmedel och ogräsmiddel
- **Färg, lack och lim**, t ex nagellack, burkar med intorkad färg, träolja och lim (torra penslar och rollers läggs bland hushållssoporna i grönt sopkärl)
- **Kvicksilver**, t ex äldre febertermometrar
- **Lösningsmedel**, t ex thinner, lacknafta, penseltvätt, bensin, fotogen och T-sprit
- **Rengöringsmedel**, t ex kalkborttagare, silverputs, polish och ugnsgöring
- **Spillolja**, t ex smörjolja och motorolja (max 25 liter per tillfälle)
- **Sprayburkar och sprayflaskor med innehåll**, t ex fogskum, myggspray och hårspray
- **Övriga kemikalier**, t ex batterisyra, ammoniak, lut och fotokemikalier

Här kan du lämna ditt farliga avfall

- Må återvinningscentral
- Mobil återvinningscentral
OBS! Asbest kan ej lämnas på mobil återvinningscentral

Osäker på om det är farligt avfall?

Vi är medvetna om att det inte alltid är så lätt att veta vad som är farligt avfall eller inte. Vårt råd är att aldrig chansa, utan ta med avfallet till återvinningscentralen och fråga vår personal. Men för både din och vår säkerhet ber vi dig tänka på några saker innan du besöker oss. Ta del av våra tre kom ihåg-punkter på andra sidan.

Läkemedel till apoteket

Om överblivna läkemedel inte hanteras på rätt sätt hamnar de till sist i naturen där de kan göra stor skada för miljö, djur och människa. Därför ska du alltid lämna dina överblivna läkemedel till närmaste apotek. Använd apotekets returpåse eller lägg dina läkemedel i en egen påse. Huvudsaken är att den är genomskinlig så att apotekspersonalen kan se vad som finns i den. När du lämnar in läkemedel behöver du inte ta någon kölpapp. Ge bara påsen till någon i personalen.

Ingen färg i avloppet – så rengör du dina penslar

Överblivna färgskvättar ska lämnas till en återvinningscentral. Färgen får inte hällas ut i avloppet! Urskrapade och dropptorra målarburkar sorteras däremot som förpackning på en återvinningsstation. Penslar rengörs enligt nedan, men om de skulle torka slänger du dem bland hushållssoporna i grönt sopkärl.

1. Stryk av det mesta av färgen från penseln på tidnings- eller täckpapper. Lägg pappret bland hushållssoporna.
2. Skölj penseln i en burk med penseltvätt eller vatten beroende på typ av färg.
3. Torka ur penseln igen och smörj in den med såpa innan du rengör den under rinnande vatten.
4. Lämnna penseltvätt eller tvättvatten i en burk märkt "penseltvätt" på en återvinningscentral.

Alla elprylar är farligt avfall

Allt som har batteri eller sladd räknas som elektronikavfall som också är farligt avfall. De innehåller både metaller som är värdefulla och ämnen som är skadliga om de kommer ut i naturen. Allt elektronikavfall ska lämnas på en återvinningscentral. Glöm inte att många apparater och leksaker har inbyggda batterier som inte alltid är så lätta att se.

Lämna dina lampor till oss

Alla typer av lampor ska sorteras som elavfall och lämnas till en återvinningscentral. Låg-energilampor och lysrör innehåller dessutom kvicksilver, som är ett starkt gift för såväl människor och djur som för miljön. Därför är det extra viktigt att de inte slängs bland de vanliga soporna. Tänk även på att förpacka dem innan transport så att de inte går sönder.

Tänk på det här

1. **Var för sig**
Olika kemikalier får inte blandas i samma förpackning.
2. **Väl emballerat**
Avfallet ska vara väl emballerat i hela och täta förpackningar.
3. **Märkt**
Förpackningarna ska vara märkta så att det tydligt går att läsa vad de innehåller. Lämn gärna det farliga avfallet i sin originalförpackning.